

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7C/327/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814205484
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814205484.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava proti žalovanej: X. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/XX, XXX XX A. C. D., t.č. bytom O. X, XXX XX I., L. O., o zaplatenie 1453,95 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 16.06.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.453,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50% zo sumy 1.453,95 eur od 09.10.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe žiadosti žalovaného právny predchodca žalobcu spoločnosť O. O., X.O., Y.: XX XXX XXX zriadila v prospech žalovanej bežný účet, na ktorom poskytla v prospech žalovanej úver vo forme povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte. V dôsledku neplnenia platobných povinností žalovanej a prekročenia limitu povoleného prečerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy došlo k vzniku nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej v trvaní viac ako 5 dní, čím nastal prípad porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok. Z dôvodu vzniku Prípady porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1. Obchodných podmienok žalobca v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého formou povoleného prečerpania na účte žalovaného evidovaného právny predchodcom žalobcu pod č. XXXXXXXXXXX/XXXX v celkovej sume 1.624,94 eur, ktorá pozostáva z dlžnej istiny rovnajúcej sa výške prečerpania v sume 1.453,95 eur, úrokov v sume 170,99 eur, poplatkov v sume 0 eur a zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky v lehote do 08.10.2013. Nakoľko žalovaná pohľadávku žalobcu v poskytnutej lehote do 08.10.2013 nezaplatila, vyzval ju žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu opakovane na zaplatenie pohľadávky v lehote do 30.01.2014. Žalovaná napriek písomným výzvam žalobcu svoj dlh voči žalobcovi do dňa spísania žaloby nezaplatila ani len čiastočne, voči žalobcovi je od 09.10.2013 v omeškaní so zaplatením sumy 1.453,95 eur s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou O. O., X.O., O. O.Í.: D. XX, S. XXX XX, Y.: XX XXX XXX ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom: Karadžičova 8, Bratislava 821 08 ako postupníkom dňa 28.03.2013 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške dlžnej sumy 1.624,94 eur s príslušenstvom postúpená žalobcovi. Na základe vyššie uvedeného vzniklo žalobcovi právo požadovať z dôvodu nezaplateného dlhu od žalovanej, aby mu zaplatil istinu

1.453,95 eur, úrok z omeškania vo výške 8,50% p.a. z dlžnej sumy 1453,95 eur od 09.10.2013 do zaplattenia (v zmysle ust. § 3 ods. I nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) a náhradu trov konania.

Žalovaná vzniesla námietku premlčania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, vyjadrením žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

Žaloba ani jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili, svoju neprítomnosť ospravedlnili.

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že potvrdzuje, že si v O. O. otvorila účet v auguste 2006. Majiteľkou účtu bola ona, a jej manžel mal takisto podpisový vzor k účtu. Zároveň pri zriadení tohto účtu jej bolo povedané, že po troch mesiacoch, ak bude mať pravidelný príjem na tento účet, poskytnú jej povolené prečerpanie účtu. Ona s tým nesúhlasila, ale keďže jej manžel mal takisto podpisový vzor a bol spolumajiteľom tohto účtu, bez jej vedomosti využil túto možnosť. Povolené prečerpanie bolo využité v roku 2007 v januári. Dozvedela sa o tom potom, čo jej došiel výpis z účtu. Nemala peniaze na účte a manžel jej povedal, že jej asi mešká výplata. Bola sa spýtať v banke a tam sa dozvedela o povolenom prečerpaní. Nevie vzhľadom na dlhú dobu uviesť, či jej bolo doručené oznámenie o povolenom prečerpaní. Taktiež nevie o tom, žeby jej domov bolo doručené oznámenie o zastavení povoleného prečerpania. Je však možné, že oznámenie o povolenom prečerpaní ako aj oznámenie o zastavení povoleného prečerpania prevzal jej manžel. Zároveň vzniesla námietku premlčania, nakoľko údajné povolené prečerpanie, ktoré mal vyčrpať jej manžel, bolo naposledy vykonávané v roku 2011 a žaloba bola podaná na súd až v roku 2014.

Právny zástupca žalobcu v písomnom vyjadrení zo dňa 17.10.2014 uviedol, že uplatnená pohľadávka čo do právneho dôvodu a výšky predstavuje neuhradenú časť úveru poskytnutého žalovanej právnym predchodcom formou povoleného čerpania peňažných prostriedkov na účte žalovanej. Právny predchodca žalobcu umožnil žalovanej čerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte formou povoleného prečerpania do výšky 1194,98 eur, ako vyplýva z predloženého výpisu z bežného účtu v časti s označením Povolené prečerpanie, po splnení odkladacích podmienok uvedených v bode 10.1. Úverových podmienok, t.j. po preukázaní bonity dlžníka na základe výšky mesačných kreditných obrátov na účte dlžníka a ich pravidelnosti ako aj výšky celkových záväzkov voči veriteľovi. Čo sa týka uplatnenej sumy 1453,95 eur tak táto predstavuje debetný zostatok na účte žalovanej, t.j. výšku čerpanej a nesplatennej sumy, ktorú žalovaný do dnešného dňa nezaplatil. Nakoľko žalovaný prekročil rámec povoleného čerpania peňažných prostriedkov na účte, právny predchodca žalobcu dňa 26.08.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5 Obchodných podmienok zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovanej, čo vyplýva z položky č. 16 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1 Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške povoleného čerpania v sume 1194,98 eur a debetný zostatok na účte žalovanej v celkovej sume 1453,95 eur technicky preúčtoval na debetný účet, čo vyplýva z položky č. 12 predloženého výpisu. Z predloženého výpisu z účtu žalovanej je preukázané, že na tomto účte žalovanej nie sú evidované žiadne kreditné obraty zo strany žalovanej, žalovaná nepovolené prečerpanie peňažných prostriedkov na účte, ako aj sumu rovnajúcu sa povolenému prečerpaniu neuhradila, čím nastal Prípud porušenia v zmysle ust. čl. 14 bod 14.1 Obchodných podmienok. Z dôvodu vzniku prípadu porušenia žalobca v zmysle ust. čl. 8.4 písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2 Obchodných podmienok vyhlásil ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a zároveň vyzval žalovanú na jej zaplattenie v lehote do 08.10.2013. Nakoľko žalovaná pohľadávku v poskytnutej lehote do 08.10.2013 nezaplatila od 09.10.2013 je v omeškani so zaplattením dlžnej sumy 1453,95 eur s prísl. Po postúpení a zosplattení pohľadávky žalovaná na úhradu svojho dlhu neuhradila žiadnu platbu. Suma 1453,95 eur pozostáva z úverovej istiny 1194,98 eur rovnajúcej sa povolenému prečerpaniu, sumy 258,97 eur rovnajúcej sa výške čerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy. Voči žalovanej si žalobca uplatňuje len nárok na zaplattenie zákonných úrokov z omeškania z debetnej sumy 1453,95 eur od 09.01.2013 do zaplattenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti pohľadávky, ktorú žalovaná neuhradila.

V písomnosti označenej ako vyjadrenie žalobcu, doplnenie žalobného návrhu zo dňa 20.01.2015 právny zástupca žalobcu uviedol, že právny predchodca umožnil žalovanému čerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte formou povoleného prečerpania do výšky 1194,98 eur ako doplnkový produkt banky poskytovaný k bežnému účtu. Žalovaná bola dňa 14.12.2006 písomne vyrozumená o poskytnutí

povoleného čerpania finančných prostriedkov až do sumy 1194,98 eur s premenlivou úrokovou sadzbou 15,10% p.a. a konečnou lehotou splatnosti do 21.10.2022. Od preúčtovania peňažných prostriedkov na debetný účet dňa 26.08.2011 nie je evidovaná žiadna úhrada zo strany žalovaného. Zostatok dlžnej sumy, t.j. rozdiel medzi kreditnými a debetnými obratmi 1453,95 eur, predstavuje dlžnú sumu evidovanú na účte žalovaného z titulu nepovoleného prečerpania.

O. O., X..O.. ako banka a žalovaná ako Majiteľ účtu uzatvorili dňa 03.08.2006 zmluvu o bežnom účte, predmetom ktorej bolo zriadenie účtu bankou pre majiteľa účtu a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom s účinnosťou od 01.02.2006.

O. O., X..O.. ako banka a žalovaný ako Majiteľ účtu uzatvorili dňa 26.08.2009 zmluvu o vydaní a používaní Platobnej karty podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Podľa bodu 1 zmluvy Majiteľ účtu a tiež Držiteľ karty vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami tejto zmluvy, ktorými sú VOP, Obchodné podmienky, Sadzobník, a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle tejto zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

V zmysle bodu 2. zmluvy všetky právne vzťahy výslovne neupravené v tejto zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodných podmienok, VOP, ktoré sú súčasťou tejto zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa bodu 9.1 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom banka dlžníkovi poskytne povolené prečerpanie po odkladacích podmienok uvedených v bode 10.1. úverových podmienok a odkladacích podmienok uvedených v úverovej zmluve až do výšky povoleného prečerpania.

Podľa bodu 9.2 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom banka v prípade, ak dlžník poskytne povolené prečerpanie na základe úverovej zmluvy inej ako zmluva o povolenom prečerpaní oznámi dlžníkovi poskytnutie povoleného prečerpania, do ktorej dlžník môže povolené prečerpanie využívať. Výšku povoleného prečerpania stanoví banka najmä na základe zhodnotenia bonity dlžníka.

Podľa bodu 9.5 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom povolené prečerpanie zaniká momentom zániku úverovej zmluvy, na základe ktorej bolo povolené prečerpanie poskytnuté, alebo dňom stanoveným bankou v oznámení o poskytnutí povoleného prečerpania alebo v inom oznámení týkajúcom sa povoleného prečerpania.

Podľa bodu 11.1 Obchodných podmienok O. O. X..O.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom dlžník je povinný splatiť pohľadávku banky najneskôr v deň konečnej splatnosti povoleného prečerpania, za ktorý sa považuje deň zániku povoleného prečerpania podľa § 9.5 alebo deň uvedený v oznámení banky o zastavení povoleného prečerpania.

Oznámením zo dňa 14.12.2006 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej poskytnutie povoleného prečerpania vo výške 36.000 Sk od 14.12.2006 do 21.10.2022. pohľadávka z povoleného prečerpania sa úročí úrokovou sadzbou, ktorá ku dňu vystavenia tohto oznámenia je 15,10 % p.a.

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 05.04.2013 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobcu.

V oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo dňa 01.10.2013 adresovanom žalovanej žalobca uviedol, že z dôvodu vzniku porušenia povinnosti žalobca v zmysle ust. čl. 8.4. písm. a) Obchodných podmienok v spojení s ust. čl. 14.2. Obchodných podmienok vyhlasuje ku dňu 30.09.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého žalovanej formou

povoleného prečerpania. Pohľadávka veriteľa ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pozostáva z dlžnej sumy 1624,94 eur, z toho istina úveru predstavuje sumu 1453,95 eur, úroky sumu 170,99 eur, poplatky sumu 0 eur. Žalovanú vyzval k splateniu celej pohľadávky spolu s príslušenstvom v lehote do 08.10.2013.

Predžalobnou výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 23.01.2014 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 1624,94 eur do 08.10.2014.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o bežnom účte spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 387 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

Podľa § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 5b zákona č. 250/07 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba K. J. S. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba K. J. S. a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba K. J. S. platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba K.M. J. S. sa použije počas celého tohto polroka.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 1 ods. 3 zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

- a) úverovom limite, ak je stanovený,
- b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,
- c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Nepochybne zmluvy uzavreté medzi účastníkmi sú teda spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 03.08.2006 k uzavretiu Zmluvy o bežnom účte, predmetom ktorej bolo zriadenie bežného účtu a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach a dňa 26.08.2009 k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty.

Dňa 28.03.2013 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE, čo je zrejmé, z Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 05.04.2013 .

Žalobca reagoval na výzvu súdu o predloženie špecifikácie žalovanej sumy, a to uvedením ako boli vypočítané jednotlivé položky žalovanej sumy, podľa akých ustanovení, kedy bol poskytnutý debet, kedy mal byť splatený povolený debet iba všeobecne a súdu predložil výpis z účtu žalovanej.

Súd mal za preukázané, že Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a žalovaná ako Majiteľ účtu uzatvorili dňa 03.08.2006 zmluvu o bežnom účte, predmetom ktorej bolo zriadenie účtu bankou pre majiteľa účtu aj poskytnutie povoleného prečerpania. Keďže na povolené prečerpanie sa podľa v tom čase zákona platného na povolené prečerpanie nevzťahoval zákon č. 258/2001 Z. z. s výnimkou § 3 ods. 6, podľa ktorého musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

- a) úverovom limite, ak je stanovený,
- b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,
- c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. Žalovaná však o týchto skutočnostiach v čase uzatvorenia zmluvy o tom nebola informovaná. Preto súd nepovažoval zmluvu o poskytnutí povoleného prečerpania za platne uzatvorenú.

Z neplatnej zmluvy má žalobca iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Daný výpis podaný žalobcom podľa názoru súdu v takomto stave „účelovo“ bez výpovednej hodnoty ohľadne rozhodujúcich skutočností, totiž nijako nepreukazuje, kedy konkrétne malo byť poskytnuté povolené prečerpanie a v akej výške bolo postupcom schválené, kedy malo dôjsť k jeho prekročeniu žalovanou (čerpaním nad rámec schváleného limitu). Z tohto výpisu bolo zistené, že k založeniu účtu došlo dňa 03.08.2006 a dňa 25.08.2011 došlo k zastaveniu povoleného čerpania. To, že zo strany žalovanej malo dôjsť k naplneniu predpokladov pre možný postup žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) podľa bodu 8.4. písm. a) Všeobecných obchodných podmienok pre porušenie povinností žalovanou v zmysle čl. 14 bod. 1) a čl. 14 bod 2 Obchodných podmienok už podstatne skôr, než to žalobca realizoval podaním z 01.10.2013 svedčí aj skutočnosť, že v rovnakej výške uvedená daná pohľadávka v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ako aj v oznámení o postúpení pohľadávky zo dňa 05.04.2013. Pokiaľ ide o samotnú istinu žalovanú v tomto konaní 1453,95 eur tak súd uvádza,

že posledný výber na účte podľa predloženého výpisu je evidovaný ku dňu 29.07.2010 v sume 4,60 eur pod položkou 315, následne už boli podľa výpisu len realizované úhrady vykonávané žalovanou, čo je zrejmé aj z toho, že v dôsledku úhrad dochádzalo k priebežnému znižovaniu dlžnej sumy. Nečinnosť postupcu a následne žalobcu využiť oprávnenia vyplývajúce zo zmluvy a OP (v rámci nich aj oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť záväzku ihneď ako sú na to splnené zákonné predpoklady) aj vo vzťahu k otázke premlčania ide na ťarchu veriteľa, ktorý bol oprávnený požadovať dlžnú sumu od žalovanej, či už momentom zastavenia povoleného čerpania, resp. dokonca ešte skorším momentom, ako to súd bude rozoberať nižšie.

Sám žalobca v písomnom podaní zo dňa 17.10.2014 uvádza, že právny predchodca žalobcu dňa 26.08.2011 v súlade s čl. 9 bod 9.5. OP zastavil povolené čerpanie peňažných prostriedkov na účte žalovanej, čo vyplýva z položky č. 16 predloženého výpisu, čím v súlade s ust. čl. 11 bod 11.1. Obchodných podmienok nastala konečná splatnosť pohľadávky rovnajúcej sa výške povoleného prečerpania v sume 1194,98 eur a debetný zostatok na účte žalovanej technicky preúčtoval na debetný účet.

Zároveň z čl. 9 bodu 9.3 OP je zrejmé, že následkom zastavenia povoleného čerpania je povinnosť dlžníka vyrovnať čiastku povoleného prečerpania, pričom ak tak neurobí, dlžná čiastka sa považuje za nepovolené prečerpanie. Nepovolené prečerpanie je splatné okamihom jeho vzniku (bod 5.6.3, 11.3. OP).

Zároveň je potrebné uviesť, že posledný výber peňažnej sumy žalovanej z účtu nastal dňa 29.07.2010 (bod 315 výpisu).

Podľa názoru súdu tak splatnosť povoleného prečerpania z titulu bezdôvodného obohatenia nastala dňa 29.07.2010, pričom už nasledujúci deň mohol žalobca požadovať od žalovanej splatenie uvedenej dlžnej sumy. Ostatné položky označené vo výpise z účtu ako "výber" po uvedení dátumu predstavujú iba poplatky (príslušenstvo) pričítané na ťarchu účtu žalovanej a v ďalšom už boli len vykonávané úhrady ako sa nimi súd zaoberal vyššie, v dôsledku ktorých sa ponížovala pohľadávka právneho predchodcu žalobcu.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bodu 2. Záverečných ustanovení zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 12.06.2006 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa,

keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (bod 2. Záverečných ustanovení zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 12.06.2006) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvi Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný okrem vznesenej námietky premlčania aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Ako už bolo vyššie uvedené splatnosť neplatného povoleného prečerpanie - bezdôvodné obohatenie nastalo dňa 29.07.2010, pričom už nasledujúci deň mohol žalobca požadovať od žalovanej splatenie uvedenej dlžnej sumy.

Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súde dňa 16.06.2014, nároky žalobcu z predmetného právneho vzťahu splatné pred 16.06.2012 sú premlčané. Keďže v danom prípade splatnosť povoleného prečerpania - bezdôvodného obohatenia nastala dňa 29.07.2010. Celý nárok žalobcu je tak premlčaný z titulu dvojročnej premlčacej lehota (bezdôvodné obohatenie) preto ho súd ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaná mala v konaní plný úspech, keď súd žalobu v celom rozsahu zamietol, teda jej vznikol nárok na náhradu trov konania, no žalovaná náhradu trov konania nežiadala, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.